

"פארק מיחזור" אמצעי לקידום תעשיית המיחזור בישראל

ד"ר יוסי ענבר

שוק הפסולת בישראל – מצב קיים

- המשרד להגנת הסביבה נוקט בצעדים להפחתת שיעור ההטמנה

- קיים פער גדול בין היעדים למציאות:
  - מיעוט מתקני קצה לפסולת מופרדת
  - יישום מוגבל של הפרדה במקור

סיבה אפשרית לפער היא **חוסר היציבות הרגולטורית** הגורמת לרשויות וליזמים לנקוט בעיקרון הזהירות ולהמתין להתבהרות תנאי השוק.

- שוק הפסולת בישראל הינו שוק מוטה רגולציה

- אי הודאות הרגולטיבית הינו אחד הגורמים העיקריים לכשל שנוצר בשוק הטיפול בפסולת בישראל

המלצות להתמודדות עם הכשל שנוצר

- הבנה כי קיימים **קבועי זמן ארוכים** לתוכניות ומהלכים בתחום הטיפול בפסולת.
- על הרגולטור יפעל ליצירת **תנאי שוק מזמינים** להקמת מתקני קצה (לא בהכרח יפעל בצורה אקטיבית בתוך השוק) – כדוגמת סיבסוד מחיר האנרגיה מפסולת (KWh), או טון חומר ממוחזר.
- **מדיניות** הממשלה בנושא **הפרדה במקור** חייבת להיות **ברורה** יותר (יבש רטוב? פחים כתומים? הפרדה במתקני קצה בלבד?).
- מוצע לכלול מפעלי מיחזור בהגדרת "מפעל תעשייתי" הזכאי לסיוע במימון ע"פ החוק **לעידוד השקעות הון**.
- מומלץ כי חלק ממשאבי קרן הניקיון יופנו גם למפעלי מיחזור לפסולת אנאורגנית

מטרות פארק המיחזור המוצע

1. הגדלת היקפי מיחזור הפסולת בישראל
2. צמצום כמויות הפסולת המופנות להטמנה
3. השגת יעילות כלכלית מירבית לטיפול בפסולת
4. מתן תמריצים להקמה של מפעלי המיחזור

הנ"ל תחת אילוצים רגולטוריים וכלכליים ותנאי השוק הצפויים במועד יישום התכנית.

מאפייני פארק המיחזור

• סוגי הפסולת לטיפול:

• פסולת מעורבת

• פסולת יבשה

• פסולת גזם

• מתן מענה לכל שלבי הטיפול בפסולת

• ריכוז פעילויות הקשורות לטיפול בפסולת במערכת

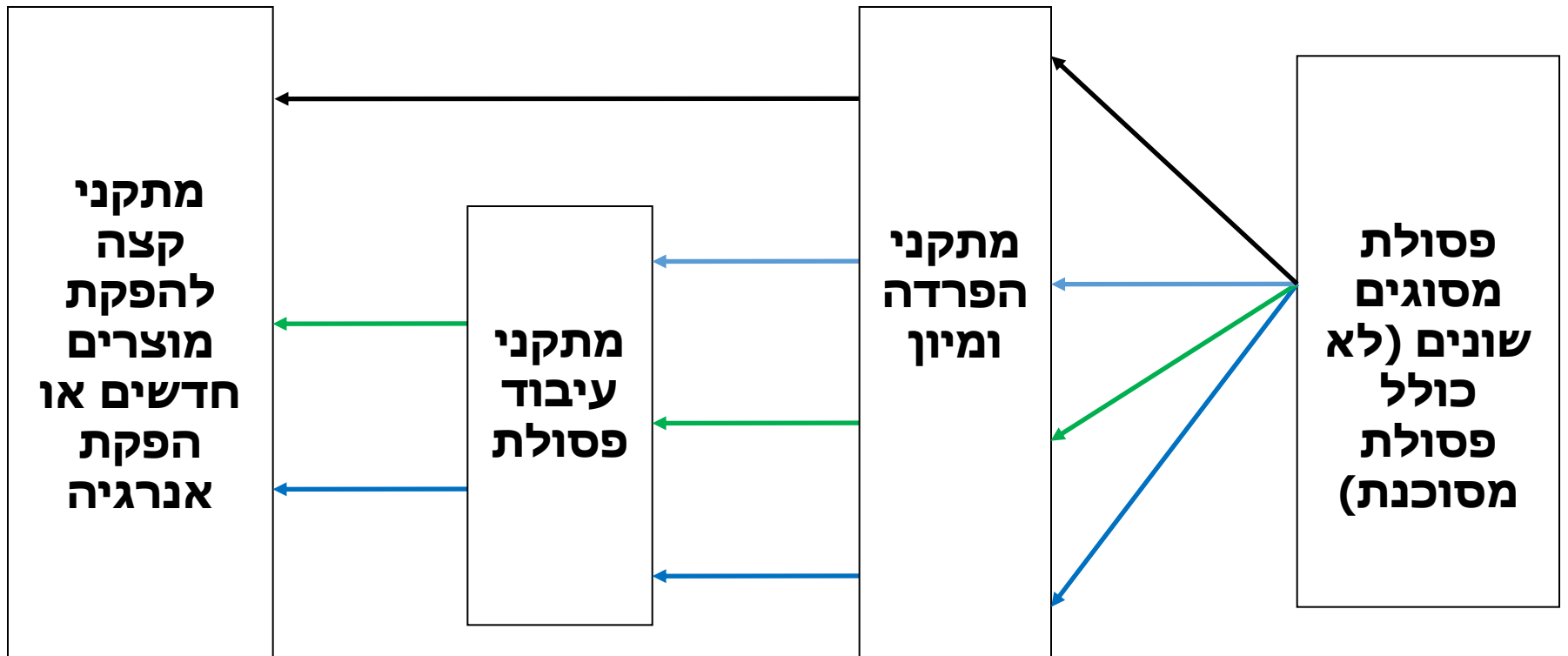
סגורה ובקירבה גיאוגרפית

• כמות פסולת לטיפול: 1,000-3,000 טון/יום

• אפשרות לסיוע בהקמה מכספי קרן הניקיון (במסגרת

ק"ק)

סכמת הטיפול הכללית בפסולת בפארק המיחזור

עקרונות ניהול הפארק

• ניהול מרכזי יאפשר השגת יעילות כלכלית מירבית:

- סינכרון בין המתקנים השונים בפארק
- קביעת התמהיל הנכון בין המפעלים שיוקמו בפארק
- תיאום ושיתוף פעולה בין החברות והמפעלים בפארק
- בחינת ביצועי הפארק אל מול המטרות

• מרכז הכשרה:

- קורסים מקצועיים
- מחקר ופיתוח טכנולוגיות
- עיצוב מוצר

• אפשרות להקמת מתקני פיילוט

קריטריונים למיקום פארקי מיחזור

• היבטים תכנוניים:

- בעלות על הקרקע
- ייעוד הקרקע (פסולת, תעשייה, מתקנים הנדסיים)
- זמינות תכנונית

• היבטים סביבתיים:

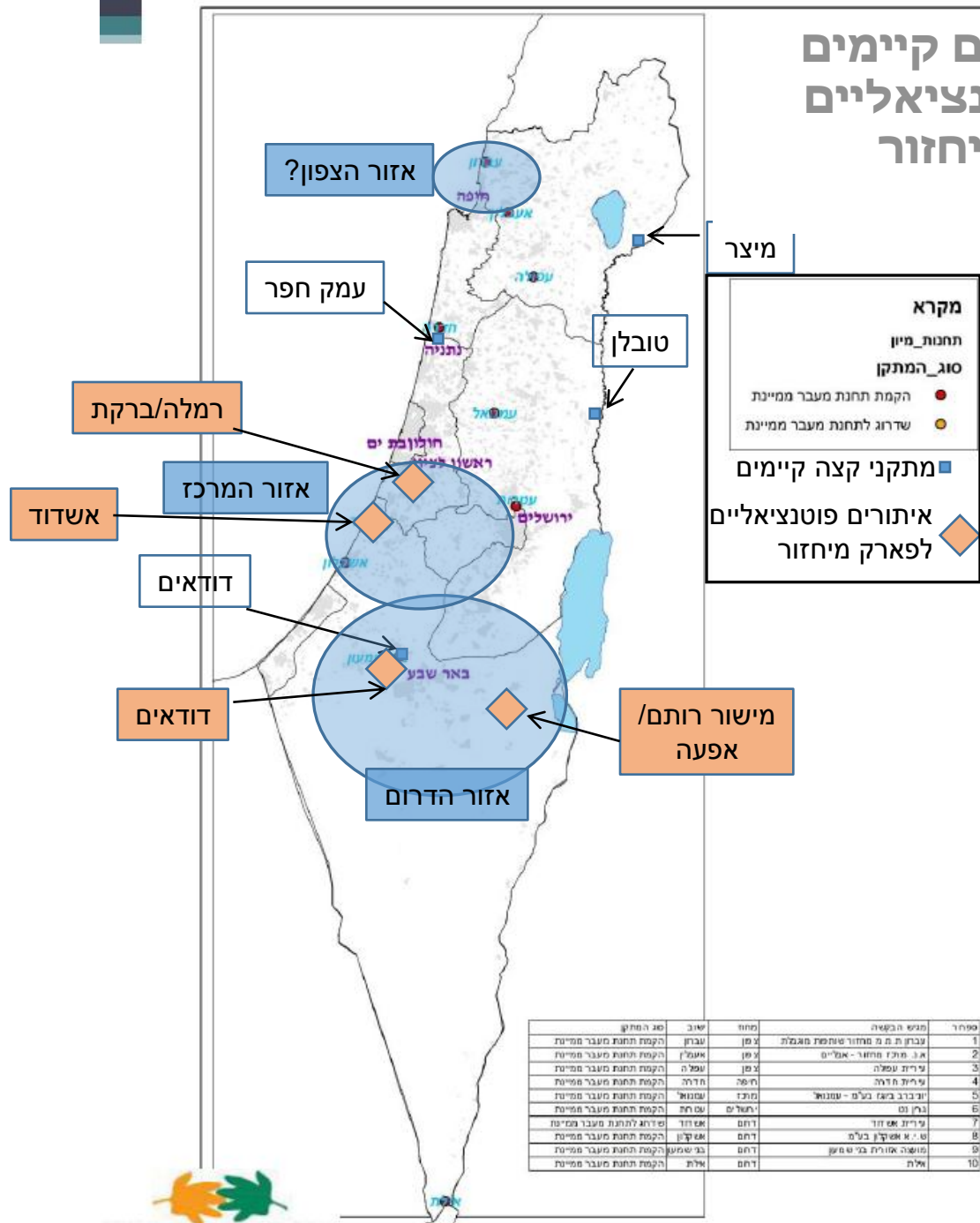
- מניעת זיהום אויר (מרחק משימושי קרקע רגישים)
- מניעת רעש
- היבטים נופיים
- מניעת זיהום קרקע ומים

• היבטים כלכליים:

- מרחקי הובלה
- יתרון לגודל (כמויות פסולת)

פריסת מתקנים קיימים ואיתורים פוטנציאליים לפארקי מיחזור

חסמים צפויים בהקמת פארק מיחזור

- עלויות הטיפול הנוכחיות בפסולת
- חוסר ודאות רגולטורית
- NIMBY ("לא בחצר האחורית שלי")
- תנודתיות בכמות הפסולת ובאיכותה
- חסמים בירוקרטיים
- הבטחת כמות הפסולת לטיפול

סיכום

- בשוק הפסולת קיימים כשלים שמונעים הגדלת כמות המיחזור
- מוצע פיתרון ע"י הקמת "פארקי מיחזור"
- בתחום "פארק מיחזור" יכללו פעולות מהפרדה ומיון ועד טיפול סופי
- מוצע לקדם הליך של חיפוש 3 איתורים (אזור הדרום, אזור המרכז, אזור הצפון)
- התערבות ויזמה ממשלתית עשויה לסייע בקידום הקמתם של "פארקי המיחזור"

תודה רבה